

Leven in de Geest

© Carmelitana, Gent, 2012 (www.carmelitana.be)

Oorspronkelijke titel: Ouvrir la porte à l'Esprit (delen 2, 3 en 4)

Oorspronkelijke uitgever: Editions du Cerf, Paris, 2007

Vertaling: Zr Gwendolien Bara (Abdij O.L.V. van Koningsoord, Arnhem, voor deel 2); vertalerscollectief Bethasda-Vlaanderen (voor deel 3 en 4)

Deel 1 is verschenen onder de titel *Open je deur voor de Geest* (Carmelitana 2010)

De Bijbelcitaten werden genomen uit de NBV (2004)

Omslagontwerp & opmaak: Press Point, Merelbeke

Druk: Verraes, Heule

ISBN 978-90-76671-83-3

Wettelijk Depot: D/2012/0770/03

NUR 711-770

Simone Pacot

Leven in de Geest

CARMELITANA

INHOUD

DEEL 2	
RELATIES VERNIEUWEN	
“ALLES MAAK NIEUW” (Apk 21,5)	
Voorwoord	1
Hoofdstuk 1	
Wortels. Fundamenten	5
Wortels	5
De Vader	5
De Zoon, Jezus Christus	6
De Heilige Geest	7
De actieve aanvaarding van de werkelijkheid.	
Fundamenten van het traject	8
Openen	8
Twee fases	9
<i>De eigenlijke aanvaarding van de werkelijkheid</i>	9
<i>De actieve aanvaarding van de werkelijkheid opdat deze Leven</i> <i>zou voortbrengen</i>	10
Twee bewegingen	10
Loslaten	10
Het heldere oog	10
Eenheid, verschil, complementariteit in deze twee bewegingen	11
Met open hart	11
Hoofdstuk 2	
De twee fases van de actieve aanvaarding van de werkelijkheid verdiepen en toepassen	13
De eerste fase.	
De werkelijkheid onvoorwaardelijk aanvaarden	13
Over welke werkelijkheid gaat het?	13
De werkelijkheid van het mens-zijn	13

De werkelijkheid van wat we zijn, van ons verleden, van ons heden, van wat nu is	14
De werkelijkheid van de ander	14
De werkelijkheid van de gebeurtenis	14
De werkelijkheden die we niet kunnen aanvaarden	14
Hoe kunnen we het onaanvaardbare aanvaarden?	14
Hoe kunnen we deze eerste fase beleven?	
Een tijd van rouw	15
Wat moeten we op de eerste plaats aanvaarden?	
De levenswetten	16
De eerste wet: kies het Leven, niet de dood	17
De tweede wet: aanvaard je mens-zijn, de wet van de incarnatie	18
<i>Onze kwetsbaarheid vredig aanvaarden. Ons met onze beperkingen bemind voelen. Meewerken aan het werk Gods in het hart van ons mens-zijn.</i>	21
<i>Impact op de relatie met de ander</i>	23
De derde wet: word jezelf in God, in een juiste relatie met de ander	23
De vierde wet: zoek de eenheid van je persoon, tempel van de levende God	24
De vijfde wet: ontvang Gods zegen tot vruchtbaarheid en zelfgave	24
Enkele bijzonderheden	24
De tweede fase. De werkelijkheid actief aanvaarden	25

Hoofdstuk 3

Twee essentiële bewegingen verdiepen en toepassen: loslaten, het heldere oog	29
De twee essentiële bewegingen: loslaten, het heldere oog	29
Loslaten	30
Enkele definities	30
Het Woord Gods	30
Wat loslaten? Wanneer loslaten?	31
Fundamenten van de beweging van het loslaten	
in de relatie	32
De gezonde relatie. De differentiatie	32
Ongezonde banden hebben zich mogelijkwijs in de relatie met de ander verweven	33

Mijn aandeel. Het aandeel van God in de daad van het zich losmaken	35
<i>Hoe kunnen we de daad van het zich losmaken formuleren?</i>	36
<i>De ander bevrijden van mijn schaduw en de macht die ik over hem uitoefen</i>	36
<i>Zich losmaken om zich op een juiste manier opnieuw te kunnen binden</i>	37
<i>Enkele verduidelijkingen</i>	38
Onthalen	39
Respecteren	39
De beweging van het loslaten in praktijk brengen	41
Zich niet verschansen achter het louter mentale begrijpen.	
Op weg gaan	41
Bij onszelf beginnen, wat niet betekent dat we bij onszelf eindigen	41
De verkeerde kijk op onszelf loslaten	42
<i>Loslaten door het leven als een gave van God de Schepper te ontvangen</i>	42
<i>Loslaten omdat we ons door God bemind weten</i>	43
<i>Loslaten vanuit een welwillende blik op onszelf</i>	45
<i>Ontdekken hoe zichzelf te beminnen en daardoor kunnen loslaten</i>	50
De greep op de ander loslaten	52
<i>Altijd en telkens opnieuw 'openen'</i>	53
<i>Het 'goede' in de relatie erkennen, ontvangen</i>	55
<i>Enkele mogelijkheden</i>	56
Het heldere oog	57
De betekenis van het heldere oog	57
Definitie	57
De verblindings	58
Het Licht	59
<i>Het Licht is een wonderlijke gave</i>	59
<i>Het Licht is waarheid</i>	60
<i>Het heldere oog: stralend, drager van waarheid, baken</i>	61
De functies van het heldere oog	62
Licht en duisternis	62
Schaduw en licht in onszelf	62
Op een juiste manier denken	63
Het Woord van Waarheid	64
De verkeerde overtuigingen	65
Het heldere oog introduceert de waarheid in de liefde	66

Met een helder oog naar onszelf,	
naar de ander leren kijken	66
Met een helder oog naar onszelf kijken	67
<i>De verkeerde overtuigingen</i>	69
<i>Dwaalwegen. De verkeerde richtingen die we ingeslagen zijn</i>	
<i>om het lijden tengevolge van een kwetsuur te omzeilen</i>	72
Met een helder oog naar de ander kijken	79
<i>Wat houdt het in om met een helder oog naar de ander te kijken?</i>	80
<i>De nieuwe relatie</i>	80
<i>De functie van het nee</i>	81
<i>De ontwikkeling van het nee in het leven in de Geest</i>	82
<i>De innerlijke keuze</i>	83
<i>Waartegen nee zeggen?</i>	84
<i>Hoe ga ik om met een nee?</i>	85
<i>Wanneer en hoe naar het nee handelen?</i>	86
<i>Hoe handelen bij spoedgevallen?</i>	89
<i>De gezindheid van het hart</i>	90
Hoofdstuk 4	
Leven vanuit het nieuwe	97
De energie bevrijden	97
Hoe kunnen we stappen zetten om de relatie te vernieuwen?	98
De gaven die we ontvangen hebben.	
Onze specifieke maat ontwikkelen	99
Het luisteren vernieuwen. Ontwaken	100
Waarnaar luisteren? Naar wie luisteren?	100
<i>Luisteren naar onze innerlijke stem</i>	101
<i>Luisteren naar onszelf</i>	101
<i>Luisteren naar de ander</i>	101
Luisteren naar de ander vanuit het hart, het verlangen, de keuze	101
Onze Bron is in God	102
<i>Het luisteren van Marta, van wat in haarzelf gebeurt.</i>	
<i>Haar strijd</i>	103
<i>De kwaliteit van het luisteren</i>	104
Hindernissen	105
<i>Angst voor de ander</i>	105
<i>De ongecontroleerde interpretatie</i>	106
Trajecten	106
<i>Getuigenissen</i>	107

De vernieuwing van het spreken	110
<i>Hindernissen</i>	111
<i>Nog enkele misvattingen</i>	112
Het hart open houden	114
De betekenis van het woord 'hart' in de Bijbel	114
In het Oude Testament	114
Het open hart van Jezus	115
De functie van het 'open hart'.	
De basis van een ware liefde	116
Het 'open hart', de basis van het traject	117
Hoe kunnen we Christus de gelegenheid geven om ons stenen hart om te vormen in een hart van vlees?	118
Iedere fase, iedere overgang vanuit het diepe hart beleven	118
Meditatie	119
DEEL 3	
“IK KLOP AAN DE DEUR, ALS IEMAND OPENT, ZAL IK BINNENKOMEN...”	123
Het Woord van God	125
Deze uitnodiging slaat vooreerst op onze innerlijke grond	126
Toch dringen Christus en de Geest door tot in het hart van de wereld	127
“God verblijft waar men Hem binnenlaat”	127
De oproep van Christus, van de Geest, tot de mens	128
De mens, dienaar van de aanwezigheid van God in de wereld	129
De beweging van het openen leren ervaren	130
Wat deze beweging niet is	131
Waar het wel om gaat	132
Een vorm van lofgebed	133
Het antwoord. De keuze	133
De voorwaarden voor een beweging van openen die juist gesitueerd is	134
Niets vragen	134
In zekerheid, in geloof verblijven. ‘Waker’ worden	135
De aanwijzingen van de Geest opvolgen	136
Waakzaam blijven	136
De wegen van de uitzuivering van het hart	136

<i>Zich bewust worden van zijn gevoelens, van zijn eigen gedragingen</i>	136
<i>Wanneer de situatie niet in orde komt</i>	137
Het belang van 'het aanwezig zijn in het nu-moment'	138
De trouw. Houd de lampen brandend (Lc 12, 35)	139
De vreugde van deelgenoot te zijn aan het werk van de Geest, van Christus	139
De Geest in het hart van een beroep	140
Zijn beroep voor de Geest openen. Binnengaan in het 'nieuwe'	140
Welke handelingsvrijheid heeft men in zijn beroep?	141
Getuigenissen. Bidden voor ... en/of Christus, de heilige Geest laten binnenkomen in elke situatie.	141
Axel	141
Vincent	143
Bénédicté	143
<i>De deur openen</i>	144
<i>Getransformeerde situaties</i>	145
<i>Hij is nedergedaald ter helle</i>	147
<i>Gesprekken</i>	147
De gave van een nieuw woord	150
De relaties met de collega's op het werk nieuw leven inblazen	153
Engagement	153
Beatrice	154
Het heldere oog. Hoe zich situeren?	155
De ware zin van zijn beroep terugvinden	156
Wortels	156
De keuze	156
De arbeid vieren	157
Zich laten inspireren om zijn beroep te herontdekken	157
Getuigenissen	158
<i>Bénédicté</i>	158
<i>Christian Garnier</i>	159
<i>Muhammad Yunus</i>	161

DEEL 4

DE INNERLIJKE ZENDING. DE SPECIFIEKE KLEUR, DE EIGEN KLANK, VAN ELKE MENS 165

Ontstaan 167

Zich geroepen weten bij zijn naam 167

Betekenis	168
Waarom deze uitdrukking 'innerlijke zending'?	169
De innerlijke daad. De innerlijke 'toon'.	170
De innerlijke zending raakt het zijn en niet het doen.	170
De naam	171
De bron	172
Ontwaken	172
Waarom benoemen?	175
De diepe zekerheid	175
De innerlijke zending is niet te verwarren met een kwaliteit	177
De innerlijke zending is niet te verwarren met de uiterlijke taak	177
De innerlijke zending is verschillend van de grote charisma's	177
De innerlijke zending is geen zware taak	179
Verkenning	179
Enkele wegen	179
Welke vraag bewoont mij, komt er steeds opnieuw bij mij op?	182
Het gebeurt dat de innerlijke zending aan het licht komt door ergerende en verwarrende situaties	183
De innerlijke zending ontstaat dikwijls vanuit de kwetsuren van het verleden	185
De bevrijding van de klacht	185
Bewust worden dat niemand gedoemd is om heel zijn leven slachtoffer te blijven	186
In zekere zin leerling worden van de gebeurtenis.	186
Eindpunt	187
Levenswegen	189
<i>Interview van Hélène</i>	189
<i>Nathanaël</i>	192
Veelheid van zendingen	194
Onder woorden brengen van de juiste vorm van zijn zending	195
Katrien	195
Peter	195
De noodzaak van het juist begrijpen van de wil van God	196
Zijn innerlijke zending aanvaarden.	
Zijn innerlijke zending ontvangen	198
Hindernissen. Weerstanden.	199
Angst voor het onbekende	199
Angst voor hoogmoed	199

De angst om zich te vergissen	200
De angst voor God	200
Een verkeerd gesitueerd schuldgevoel	201
Zichzelf minderwaardig achten	201
Groeiproces. Uitzuivering van de innerlijke zending	201
De valkuilen	202
Eigenaar van zijn zending worden.	202
De innerlijke zending in de eerste plaats voor de ander beleven en daarbij vergeten ze met haar Bron te verbinden	203
De zendingen die men graag zou hebben, zelf verzinnen	203
Specifieke vruchten of een wederdienst verwachten	203
De gevolgen van een slecht doorleefde, niet gezuiverde kwetsuur op de innerlijke zending	204
Een weg van waarachtigheid in zichzelf en innerlijke zending	204
<i>Thérèse</i>	204
<i>Sebastiaan</i>	205
<i>Joëlle</i>	206
<i>Elisabeth</i>	206
De noodzaak om de specifieke betekenis van de woorden terug te vinden om zijn innerlijke zending te definiëren	208
De innerlijke zending van 'onthaal'	210
<i>Wat is echte vrede?</i>	213
<i>De tijd van uitzuivering van de innerlijke zending tot vrede</i>	213
<i>Strijd tegen zichzelf</i>	216
De invloed van de gebeurtenissen op de innerlijke zending. Etty Hillesum	216
Het ontplooiën	220
Overgang, vervulling	221
Wat zouden we kunnen zeggen over de verlossing vanuit deze ervaring?	222
Bijlagen	227
De levenswetten	227
Theologische werken	230
Waar kunnen de geestelijke oefeningen gedaan worden?	231
Bibliografie	233
Dankwoord	237

Deel 2

RELATIES VERNIEUWEN

“Alles maak ik nieuw” (Apk 21,5)

Voorwoord

Hoe kunnen we het werk van de Geest bevorderen die gezonden is om ons in ons dagelijks bestaan te helpen onze relaties in al hun dimensies te vernieuwen: de relatie met onszelf, met de ander, met wat gebeurt, met de wereld, met God?

Dit is een wezenlijke vraag aangezien alles bij de mens met relatie te maken heeft.

De inbreng van de menswetenschappen, psychologische kennis, het lezen van talrijke boeken over relaties, de hulp van bevoegde mensen als dat noodzakelijk blijkt, kunnen volledig hun waarde behouden en niet terzijde gelaten worden. De eerste beweging echter, de cruciale beweging, brengt ons terug naar wat de openbaring zoals ze ons in de Bijbel overgeleverd is, ons over onze oorsprong leert: de mens is geschapen naar het beeld en de gelijkenis met God (Gn 1, 27-28). Hij is gezegend en wordt uitgenodigd om een vruchtbaar en vrij leven te leiden.

Voor velen betekenen deze woorden niet bijster veel. Maar voor wie zich door de Geest heeft laten onderrichten en de vitale, verborgen betekenis van het Woord Gods begrepen heeft, zijn ze rijk aan betekenis en samenhang.

De wezenlijke levensoriëntaties met hun Bron verbinden, deze band, deze eenheid terugvinden van het onzichtbare dat het zichtbare binnenkomt en dat zich in het dagelijks leven van de mens doet kennen, zal voor een christen het begin zijn van een wezenlijke heropbouw, van inzicht in het geloof, van een tot rust komen van zijn hele wezen, van een diepe innerlijke zekerheid.

Dit veronderstelt dat we aanvaarden ‘naar diep water te varen’, dat we met de hulp van de Geest de wezenlijke betekenis van de voorgestelde bewegingen willen ontdekken.

Ik sta voor de deur en klop aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal ik binnenkomen, en we zullen samen eten, ik met hem en hij met mij. (Apk 3, 20)

Als we de deur van onze innerlijke grond voor Christus, voor de Geest openen, zullen ze zich er kunnen vestigen en in ons gehele mens-zijn kunnen werken, niet alleen in het diepe hart, maar in de psyche, tot in het lichaam en eveneens in onze relaties. Dit thema heb ik uitgewerkt in de drie boeken over de evangelisatie tot in ons diepste mens-zijn.¹

Hier gaat het echter voornamelijk over de manier waarop we met de Geest samen zullen werken in elk van onze relaties, of ze nu gelukkig zijn of ons gelaten of diep verontwaardigd achterlaten. Hij zal ons helpen omgaan met iemand die willoos is, die zijn probleem niet kan of niet wil ophelderen, hij zal ons helpen om de conflicten aan te pakken als bouwers van vrede. De betekenis van de zo mooie tekst uit de Apokalyps 3, 20 kan zonder problemen verruimd worden: Ik sta voor de deur van elk van je relaties en ik klop aan. Als iemand luistert en de deur opent, zal ik binnenkomen...

Ik zal hier niet herhalen wat ik in die boeken al behandeld heb – hoewel ik me zo vrij voel er de lezer naar te verwijzen –, maar ik wil proberen nauwkeuriger te tonen hoe we in elk van onze relaties met de Geest zullen samenwerken.

Het leek me bovendien nuttig om een soort samenvatting te maken van de verschillende innerlijke stappen en bewegingen die de evangelische, bijbelse boodschap ons voorlegt, en in het bijzonder de nadruk te leggen op de betekenis van de actieve aanvaarding van de werkelijkheid, van de beweging van het loslaten, van het belang een helder oog te hebben en het hart open te houden.

Deze wezenlijke bakens tegen het licht houden, betekent niet dat we op zoek zullen gaan naar ‘recepten’ die de relaties makkelijker zullen maken, hoewel het mogelijk is dat er door deze bakens iets nieuws ontstaat.

Het traject bestaat erin om in onszelf de Bron van innerlijke omvorming te ontdekken, de Bron van levend water, de Bron van een ware liefde, voor onszelf, voor de ander, bevrijd van onverschilligheid en van een misplaatste sentimentaliteit.

Voetnoten

1. In het bijzonder in het hoofdstuk 'Het Pinksteren van de relatie' in *Kom weer tot leven! Het doordringen van het evangelie tot in onze diepste diepten*, Uitgeverij Carmelitana, pp. 160-176.

Wortels. Fundamenten

Wortels

De christelijke traditie openbaart ons de Drie-ene God, één en tevens drie, met andere woorden God als gemeenschap, relatie van personen.

Wat leert ons deze trinitaire, onzichtbare relatie die zo vaak verkeerd begrepen wordt, zodat we haar ver buiten ons leven laten terwijl ze eigenlijk onze basis vormt?

Tijdens een conferentie (Tours, 13 maart 2004) over het thema ‘Leven met de ander, in een gezin, in een religieuze gemeenschap’¹ geeft broeder Eric de Clermont-Tonnerre ons er een heldere betekenis van. Hij legt uit dat we bij de benadering van deze trinitaire relatie de kenmerken, de fundamenten van onze eigen relaties zullen herkennen. De uiteenzetting hieronder volgt dit mondelinge onderwijs vrij nauwkeurig.

De Vader²

Hij is wezenlijk ‘gever’. Dat betekent voor ons dat, net zoals het leven ontvangen zou moeten worden als de kostbaarste gave van de Schepper, elke relatie in de eerste plaats ‘een gave van God’ is, welke haar aard ook is, zelfs als ze onvolmaakt is, want dan confronteert ze ons met een proces van groei, van rijping.

“Het is dus belangrijk dat we het leven eerst ontvangen vooraleer we meewerken aan de opbouw ervan.”

Velen hebben echter een zodanig moeilijk leven (gehad), dat het voor hen bijna onmogelijk is om het leven als een gave Gods te beschouwen. Christus, die op zo'n dramatische wijze om het leven gekomen is, sterkt hen, bemoedigt hen in de beproeving zonder dat ze het weten. De Vader is wel degelijk aanwezig in hun ontredde, in hun lijden. Hij kent ze bij hun naam, ze staan geschreven in de palm van zijn hand. Vaak ontdekken ze in zichzelf een onvermoede kracht van leven die door deze Aanwezigheid ontstaat, ook al geven ze er geen woorden aan.

In een mooi boek³ vertelt Bernard Py hoe hij, toen hij op 19-jarige leeftijd in het concentratiekamp van Dachau geïnterneerd was, van een absolute wanhoop tot een herrezen leven kwam toen hij de genade ontvangen had om de echte, levende Aanwezigheid van God tot in zijn vlees te ervaren. Zijn 'heden' was identiek gebleven, maar hijzelf werd helemaal vernieuwd in zijn manier om het te beleven. Het werd hem gegeven te ontdekken dat hij niet langer alleen was in het beleven van deze ellende en dat heeft voor hem alles veranderd.

De Zoon, Jezus Christus

Hij is mens geworden, op onze aarde. Hij heeft zijn hele ziel in velerlei relaties gelegd. Hij heeft vriendschap, vreugde, eensgezindheid gekend, maar ook erg gewelddadige confrontaties, uitsluiting, verlatenheid, onbegrip en verraad. Geheel doordrongen van de Liefde van de Vader, heeft hij in liefde en waarheid bemind. Hij heeft zijn hart open gehouden zonder ooit van zijn centrum, van zijn zending, af te wijken.

Hij leert ons dat de eerste taak van de mens erin bestaat de genade van de Liefde van de Vader voor hem te ontvangen, en dat deze aan elke zending voorafgaat. Hij leert ons eveneens dat elke relatie een gave Gods is, en dus ook een opgave waartoe elke mens persoonlijk geroepen is. Hij zal helderheid krijgen en gesterkt worden, want als de opbouw of de heropbouw van de relatie hem leven en vreugde zal schenken, zal het ook een plaats zijn van beproeving, crisis, conflict

en gelegenheid om te vergeven. De genade van Christus zal de mens die op weg gaat dag na dag helpen. Hij toont de weg. Na zijn dood, wordt Hij de Christus die in het binnenste van elke mens aanwezig is. Dan is Hij de weg.

De Heilige Geest

In de christelijke traditie zegt men graag dat in God die één en al Liefde is, “Degene die bemint, de Beminde en de Liefde aanwezig zijn. De Geest is de verpersoonlijking bij uitstek van Gods Liefde. Hij gaat uit van de onderlinge Liefde van de Vader en van de Zoon, Hij is hun band.”⁴

“Hij is er de vrucht van”⁵, maar het gaat om een specifieke liefde omdat de Geest wezenlijk vernieuwend is. Het is deze Liefde die naar de mensen gezonden wordt.

De Geest zal dus de Liefde in de relatie brengen, maar hij is ook Waarheid. Hij leidt ons binnen in de kennis van de grote fundamentele wetten die ons uiterst betrouwbare richtpunten geven, bakens op de wegen ten Leven; wetten die in de relatie een vernieuwing van de Liefde brengen die nooit van de Waarheid gescheiden is: een duidelijke en goed gesitueerde liefde die eenieders identiteit en vrijheid respecteert.

Zo brengt Hij ons in herinnering dat een relatie slechts vruchtbaar is als ze verenigt én onderscheidt of differentieert; als ze bindt én losmaakt; als ze samenbrengt en tegelijk ieder de mogelijkheid geeft om op zijn eigen manier te groeien, zijn eigen weg te volgen. Dan laat ze de mens binnengaan in de beweging van het leven die onophoudelijk verbindt zonder iets of iemand gevangen te houden maar – integendeel – de grenzen opent en bevrijdt.

De Geest maakt intimiteit en openheid mogelijk. Hij helpt elke mens om zich op alle plaatsen, in alle dimensies van zijn wezen te ontplooien, en zich niet in zichzelf op te sluiten.

Het is de Geest die het leven terug op weg zal zetten als de dialoog afneemt of gaandeweg uitdooft, als de uitwisseling onvruchtbaar wordt, als de ontgoocheling ons overweldigt, als ons ideaalbeeld aan diggelen geslagen wordt. Het is overbodig te zeggen dat hij ons uitnodigt aan deze zending deel te nemen.

Al deze kwaliteiten van een ware Liefde komen voor in het begrip van een trinitaire God. Op een erg vereenvoudigde manier zouden we kunnen zeggen dat in ‘één alleen’ een gevaar voor dictatuur schuilt; in ‘twee’ een gevaar voor samensmelting, voor het zich afsluiten; en dat in ‘drie’ de openheid, de stroom van het Leven, van de Liefde opblaait.

Op het traject waartoe de Geest ons uitnodigt, zullen we de volgende drie wezenlijke richtingen terugvinden: gave en opgave, vernieuwende adem, eenheid en verscheidenheid.

De actieve aanvaarding van de werkelijkheid. Fundamenten van het traject

Vaar naar diep water (Lc 5, 4).

De vernieuwing van de relatie begint altijd met de actieve aanvaarding van de werkelijkheid om er leven uit te halen. Het is de voorwaarde voor het ‘nieuwe’, voor elke heropbouw.

Openen

De actieve aanvaarding van de werkelijkheid in al haar dimensies is het eindresultaat van een lange weg die zal bestaan uit het onder ogen zien van onze eigen waarheid – of wat we daarvan kunnen vatten – , het vermogen onszelf in vraag te laten stellen, een soms langdurige en pijnlijke rouwverwerking, de keuze om innerlijke bewegingen waar we misschien nog nooit aan gedacht hadden, te doorleven.

Vooraleer we dit traject van vernieuwing van de relatie aanvatten, of deze nu tot rust gekomen is, vredig, of moeilijk – ja zelfs erg moeilijk –, is het belangrijk dat we haar openen voor de levende Aanwezigheid van de Geest, van Christus.

Laten we eraan denken dat Ze op de deur kloppen (Apk 3, 20)⁶ – Ze zijn immers onafscheidelijk ofschoon Ze onderscheiden zijn – en dat Ze wachten totdat wij voor Hen opendoen, Hen binnen laten. Laten we de tijd nemen om deze eerste, wezenlijke daad te stellen.

Als we het verlangen, als we de Geest erom vragen, zal Hij ons verantwoordelijkheidsgevoel wakker maken en het verlangen wekken om dagelijks het nieuwe leven met Hem te beleven. Hij zal onze relaties nieuw leven inblazen, ondanks onze eigen beperkingen en die van elke situatie – beperkingen die niet noodzakelijkerwijs opgeheven zullen worden. Hij zal ons tonen welke doortochten we moeten maken, hoe we moeten zijn, wat we moeten doen opdat Christus zijn werk in ons zou kunnen vervullen, ons naar de vernieuwing van leven zou kunnen brengen die hij ons voorstelt.

Laten we met open oren naar Hem luisteren. Laten we in de stilte van ons hart leren ons te laten inspireren, ons te laten onderrichten. Laten we de geringste van onze innerlijke bewegingen, van onze relaties voor Hem openen opdat het Leven in ons en rondom ons zou kunnen bloeien.

In het traject treffen we twee goed onderscheiden fases en twee innerlijke bewegingen aan.

Twee fases

De eigenlijke aanvaarding van de werkelijkheid

In de eigenlijke aanvaarding van de werkelijkheid – van wat is of wat geweest is – vinden we het begrip ‘gave’. Een relatie is op de eerste plaats een te ontvangen gave, en hier hebben we te maken met de figuur van de Vader.

Het begrip ‘aanvaarding’ kan dubbelzinnig zijn. Het brengt vaak een passieve houding teweeg, verwant aan berusting. Of spreken we beter over goedkeuring, instemming?

Voor velen is het een lange weg.

De actieve aanvaarding van de werkelijkheid opdat deze Leven zou voortbrengen

Hier belanden we bij het begrip ‘opgave’, en de figuur van Christus. Een relatie wordt opgebouwd en we moeten aan deze opbouw of heropbouw meewerken, wat vreugde en beproeving met zich meebrengt.

Hoe moet het woord ‘actief’ begrepen worden? Het betekent dat de mens het niet laat bij de aanvaarding (die natuurlijk het eerst komt): als we de werkelijkheid niet aanvaarden, kunnen we immers niet meewerken aan het grote werk van de Geest dat erin bestaat iets nieuws te creëren. Maar als we eenmaal tot aanvaarding gekomen zijn, gaat het erom verder te gaan, de voorwaarden en de omstandigheden waardoor deze aanvaarding ten volle vrucht zal kunnen dragen, goed te begrijpen.

In deze tweede fase zullen we niet langer alles aanvaarden. Het wordt nu noodzakelijk dat we ons door de Geest laten inspireren en verlichten in het verkennen van deze wezenlijke dimensie, de tijd te nemen om onszelf heel concrete vragen te stellen. Vandaag:

- Wat moeten we accepteren?
- Wat hoeven we niet te accepteren?
- Waarop zeggen we ‘ja’?
- Hoe en wanneer brengen we ‘nee’ in de praktijk?

Twee bewegingen

Christus nodigt ons uit tot twee inwendige bewegingen die een onontbeerlijke hulp zullen zijn op de weg naar de actieve aanvaarding van de werkelijkheid: loslaten en het heldere oog.

Loslaten

Zodra Lazarus terug tot leven gekomen is zegt Jezus: *“Maak de doeken los, en laat hem gaan.”* (Joh 11, 44)

Het heldere oog

Het oog is de lamp van het lichaam. Dus als je oog helder is, zal heel je lichaam verlicht zijn. Maar als je oog troebel is, zal er in heel je lichaam duisternis zijn. Als het licht in jezelf verduisterd is, hoe groot is dan die duisternis! (Mt 6, 22-23)